

Samen sterk

(Little Women)

Toneelstuk in drie bedrijven plus epiloog

door

ROGER WHEELER

vertaling

Marja Jansweijer

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **SAMEN STERK - LITTLE WOMEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ROGER WHEELER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1934 by Walter H. Baker Company
Copyright: © 1962 by Marion Wheeler
Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363
1800 AJ Alkmaar
Telefoon 072 - 5112135
Website: www.ibva.nl
Email: info@ibva.nl
ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Jo - dochter

Meg - dochter

Beth - dochter

Amy - dochter

Mevr. March - de moeder

Laurie - de buurjongen

Mr. Lawrence - grootvader van Laurie

John Brook - gouverneur van Laurie

Tante March - oudtante van de meisjes

Hannah - huishoudster van familie March

Professor Bhaer - man, ongeveer veertig jaar

DECOR:

De huiskamer van de familie March in Concord, Massachusetts. Het is vijf uur in de middag, de dag voor Kerstmis, 1863. Het is een grote, comfortabele, ouderwetse huiskamer, typerend voor de tijd van de burgeroorlog. Middenachter is een doorgang met schuifdeuren. Deze deuren zijn gedurende het gehele stuk geopend en hoeven daarom niet te werken. Alleen de randen en de deurknoppen zijn zichtbaar. Achter de doorgang bevindt zich de hal, waar het publiek nog net een glimp kan opvangen van de trapeuning en de onderste traptreden. De trap gaat naar linksboven. Tegen de achtermuur van de hal zien we een ouderwets meubelstuk bestaande uit een houten bank met kist daaronder, kapstok en paraplu. Rechts in de hal is een doorgang naar de voordeur. In een hoek rechtsboven in de huiskamer bevindt zich een ingebouwde raambank met uitzicht op de tuin. Gedurende het eerste bedrijf is dit een winterlandschap. De linkermuur van de huiskamer

bevat een open haard met schoorsteenmantel. Aan de bovenkant van deze muur leidt een deur naar de eetkamer en de keuken. De muren van de huiskamer zijn behangen met ouderwets behang. Er hangen verschillende goedkope schilderijen en een spreuk, "God zegene ons huis". Het meubilair in de kamer is eenvoudig, comfortabel en nogal versleten. Aan benedenkant van de rechtermuur staat een klein, ouderwets orgeltje. Hiervoor staat een kruk of bankje. Rechtsmidden staat een behoorlijk grote tafel, bedekt met een tafelkleed. Op de tafel staat een olielamp met kap, een naaimand en er liggen een grote familiebijbel en wat boeken. Aan de linkerkant van de tafel staat een schommelstoel. Linksmidden, in de buurt van de open haard, staat een grote, gemakkelijke leunstoel. Aan onderkant open haard staat een klein krukje of een poef. Aan de linkerkant van de achtermuur is een paardenharen bank. In de linkerbovenhoek van de kamer staat een etagère met wat schelpen en rommeltjes. Rechtsmidden tegen de achtermuur bevindt zich een grootvadersklok. De wijzerplaat en de wijzers van deze klok moeten goed opvallen, omdat de wijzers voor elke scène en episode goed moeten kunnen worden gezet. Indien mogelijk moet de klok werken. Links van de klok staat een rechte stoel. Ander meubilair kan naar eigen goeddunken worden neergezet. Een nogal versleten kleed bedekt de vloer. Voor de haard ligt een haardkleed. Kandelaars en een vaas versieren de schoorsteenmantel. Aan bovenkant haard staat een houder met pook, tang en haardborstel.

EERSTE BEDRIJF

scène een

Als het doek opgaat slaat de klok vijf uur. Buiten is het bijna donker. Het enige licht in de kamer is afkomstig van het haardvuur, dat een warme gloed werpt op de leunstoel en poef en dat gedeelte van de kamer. Verder is er nog het schijnsel van een niet-zichtbare lamp in de hal.

De gezusters March - Meg, Jo, Beth en Amy - zijn op het toneel als het doek opgaat. Meg is aan het naaien in de leunstoel. Meg is zestien, erg knap met grote ogen, veel zacht, bruin haar, een lieve mond en witte handen, waarop ze nogal trots is. Jo zit in een vreemde houding op de poef bij het vuur. Jo is vijftien, lang en dun, zij doet denken aan een jong veulen, omdat ze nooit lijkt te weten wat ze met haar lange ledematen, die altijd in de weg schijnen te zitten, moet doen. Jo heeft een vastberaden mond, een grappige neus en scherpe ogen. Haar lange, dikke haren zijn haar enige schoonheid, maar die heeft ze in een haarnetje gestopt, zodat het niet in de weg zit. Ze heeft ronde schouders, grote handen en voeten, haar kleren zijn rommelig. Ze heeft het ongemakkelijke uiterlijk van een meisje dat snel opgroeit tot een vrouw, maar dit niet prettig vindt. Beth zit aan het orgel, bijna onzichtbaar in het donkere gedeelte van de kamer. Ze speelt heel zachtjes het kerstliedje "Noel". Beth is dertien - een rossig meisje met steil haar en heldere ogen. Ze is verlegen, heeft een zachte stem en een vredige uitdrukking, die maar zelden verstoord raakt. Amy zit op de grond aan de rechterkant van de leunstoel aan Megs voeten. Ze heeft een klein tekenbord en potlood en is iets aan het schetsen. Amy is twaalf en een heel belangrijk persoon - tenminste volgens haarzelf. Ze is engelachtig met blond haar dat neerkrult op haar schouders, bleek en slank, en loopt altijd zeer zelfbewust rond. De vier meisjes zijn allen gekleed in eenvoudige jurken, passend bij de tijd van 1863.

Jo: *(pookt het vuur op)* Kerstmis dit jaar zal geen echte kerst zijn zonder cadeautjes, vind je ook niet, Meg?

Meg: *(aan het naaien)* Daar heb je gelijk in, Jo. *(laat naaiwerk op haar schoot leunen, kijkt somber naar haar jurk en zucht)* Verdorie! Wat is het toch ellendig om arm te zijn!

Amy: *(kribbig, terwijl ze schetst)* Ik vind het niet eerlijk dat sommige meisjes zo veel hebben en andere meisjes helemaal niets.

Jo: Nou Amy, je moet niet overdrijven! Je kunt toch niet zeggen dat we helemaal niets hebben.

Amy: *(terwijl ze haar hoofd achterover werpt)* Nou ja, ik bedoel..

Beth: *(stopt plotseling met orgelspelen)* Jo heeft gelijk, Amy!

Amy: *(draait naar Beth)* Ik wist wel dat je Jo's kant zou kiezen, Beth, dat doe je altijd. Maar toch, wat hebben we voor kerstmis? Ieder een dollar van tante March! Poeh!

Beth: *(draait zich om op kruk en kijkt naar de anderen, rustig)* We hebben vader en moeder, en we hebben elkaar, Amy.

Amy: *(enigszins perplex)* Nou ja, ik bedoel -

Jo: Vader is er niet, Beth - en hij zal er een hele lange tijd niet zijn. *(plotseling opstandig)* Oh, ik wou dat ik een man was en tegen de rebellen kon vechten!

Beth: *(timide)* Vinden jullie het erg als ik nu stop met spelen? Het is nogal koud hier en -

Jo: Wat zijn we toch egoïstisch. Wij zitten hier gezellig bij het vuur, terwijl Beth zit te bevrozen bij het orgel. *(staat op en loopt naar het midden)* Hier, ga jij maar op de poef zitten, Beth. Ik ga wel op de grond zitten.

Beth: *(staat op en loopt naar L. Omhelst Jo even als ze haar passeert)* Bedankt, Jo! *(gaat op de poef zitten en warmt haar handen aan het vuur)* Wat is het hier lekker warm. *(Jo gaat op de grond zitten L. van Amy)*

Meg: *(weer aan het naaien)* Je weet best waarom moeder wil dat we dit jaar geen cadeautjes krijgen, Jo! Het zal voor iedereen een zware winter worden, en ze vindt dat we geen geld voor ons plezier moeten uitgeven, terwijl onze mannen lijden in het leger. Er is niet veel dat we kunnen doen, maar we kunnen wel iets opofferen, en dat zouden we met liefde moeten doen. *(zucht)* Maar ik ben bang dat me dat niet lukt.

Jo: Maar Meg, dat kleine beetje dat wij zouden uitgeven maakt toch niets uit. We hebben ieder een dollar, daar zou het leger toch niet mee geholpen zijn als we dat zouden afstaan. Ik vind het best dat ik niets van moeder hoeft te verwachten of van jullie, maar ik wil zo graag "Undine en Sintram" kopen. Dat wil ik al zo lang!

Beth: Ik was van plan om van mijn geld nieuwe muziek te kopen.

Amy: *(vastbesloten)* En ik ga nieuwe kleurpotloden kopen. Die heb ik echt nodig.

Jo: Moeder heeft niets over ons eigen geld gezegd. Ze zal niet willen dat we alles opgeven.

Amy: *(goedkeurend)* Daar heb je gelijk in, Jo!

Jo: *(gaat zitten en doet haar armen om haar knieën)* Laten we ieder iets voor onszelf kopen en wat plezier hebben. Daar hebben we hard genoeg voor gewerkt. Vind je ook niet, Meg?

Meg: Ik weet dat ik in ieder geval hard genoeg werk. Ik moet bijna de hele dag lesgeven aan die vervelende King kinderen, terwijl ik veel liever thuis zou willen zijn.

Jo: Huh! Jij hebt het nog niet half zo zwaar als ik -

Meg: *(snel)* Vind jij dat, Jo March? Nou, als je maar weet -

Jo: Hoe zou jij het vinden om uren opgesloten te zitten met een zenuwachtige, pietluttige oude vrouw, die je de hele dag heen en weer laat lopen en op je vingers zit te kijken tot je wel het raam uit zou willen springen?

Beth: Nou, ik vind afwassen en poetsen het ergste werk dat er bestaat.

Meg: *(draait zich verrast om naar Beth)* Maar Beth! Ik dacht dat jij het leuk vond om het huishouden te doen.

Beth: *(bekijkt haar handen)* Het maakt mijn handen stijf en dan kan ik helemaal niet goed mijn muziek oefenen.

Amy: Volgens mij lijd ik toch meer dan jullie. Jullie hoeven niet naar school met die brutale meiden die je pesten als je je huiswerk niet kent, en die je uitlachen om je jurken, en die neerbuigen op je vader.

Jo: Je bedoelt hoop ik "neerzien". Lijkt me anders erg pijnlijk voor vader.

Amy: *(verontwaardigd)* Ik weet heus wel wat ik bedoel, Jo March en daar hoef je heus niet statierisch over te doen!

Jo: *(lacht)* Statierisch!

Amy: Dat zeg ik toch! Het is heel goed om nette woorden te gebruiken en je vocabulair te vergroten.

Jo: Het is niet vocabulair - het is vocabulair!

Amy: *(driftig)* Dat zei ik ook!

Jo: Dat is niet waar, Amy March!

Amy: Wel waar! *(uitdagend tegen Jo)* Maar ik praat tenminste niet plat, en ik fluit niet zoals jij.

Jo: Dat komt omdat je niet kan fluiten. Luister maar naar mij! *(begint "Yankee Doodle" te fluiten)*

Amy: Ik zou het niet eens willen - veels te jongensachtig!

Jo: *(stopt met fluiten)* Daarom doe ik het ook.

Amy: Ik verafschuw ruwe, onvrouwelijke meisjes!

Jo: En ik verafschuw geaffecteerde, hooghartige tutjes!

Meg: *(berispent)* Nou - nou! Josefien! Amy!

Jo: Het kan me niets schelen, Meg! Ik had veel liever een jongen willen zijn! Nu nog liever dan ooit. Dan had ik tenminste samen met papa kunnen vechten, in plaats van thuis te moeten blijven om te breien als een zielig oud vrouwtje!

Beth: *(medelevend)* Arme Jo! Het is jammer, maar er is niets aan te doen.

Meg: *(draait zich om naar Amy)* En wat jou betreft, Amy, jij gedraagt je veel te gemaakt en doet alsof je heel wat bent. Zo groei je nog op tot een geaffecteerde, kleine gans, als je niet oppast. Ik ben blij dat je zulke goede manieren hebt en zo netjes kunt praten, maar die belachelijke woorden zijn net zo erg als het plat praten van Jo.

Beth: *(gedwee)* Als Jo een robbedoes is en Amy een gans, wat ben ik dan, Meg?

Meg: *(teder)* Jij? Jij bent gewoon een schat, Beth, en anders niets.

Jo: *(draait zich plotseling om en kijkt naar de klok)* Christoffel Columbus! Is het al vijf uur geweest?

Meg: *(staat op)* Zeker wel! Moeder komt zo thuis. *(loopt naar de tafel en legt naaiwerk neer)* Amy, zet de stoel van moeder eens wat dichterbij het vuur! *(Amy staat op, legt tekenbord op schoorsteenmantel en zet leunstoel wat dichterbij het vuur)* Jo, warm jij haar pantoffels!

Jo: *(staat op)* Komt voor elkaar, Meg! Ik zal ze eens lekker roosteren. *(haalt de pantoffels van moeder onder de bank vandaan, brengt ze naar de haard en warmt ze op)*

Meg: Ik zal de lamp aandoen. *(pakt een kaartje met ouderwetse zwavellucifers van tafel en steekt de olielamp aan. Verlichting wordt sterker)*

Beth: *(staat op)* Wat kan ik doen, Meg?

Meg: Zet de poef maar klaar voor moeders voeten! *(Beth plaatst de poef voor de leunstoel)*

Jo: Moeten jullie deze pantoffels eens zien, meisjes! *(houdt de pantoffels op)* Die zijn bijna versleten. Moeder zou eigenlijk nieuwe moeten hebben.

Beth: Ik wou een paar nieuwe kopen voor mijn dollar.

Amy: *(zit op leuning van leunstoel)* Nee, Beth, dat wil ik doen!

Meg: *(aan tafel)* Ik ben de oudste.

Jo: *(warmt pantoffels weer aan het vuur)* Nee! Ik ben nu de man in huis nu papa weg is. Ik zal voor nieuwe pantoffels zorgen. Vader heeft me speciaal gevraagd goed voor moeder te zorgen terwijl hij weg was.

Beth: *(loopt opgewonden naar L.M)* Ik weet wat! Laten we allemaal iets voor moeder kopen voor de kerst, en niets voor onszelf.

Jo: *(enthousiast)* Puik idee!

Meg: *(zit aan linkerkant tafel)* Hartstikke goed, Beth.

Amy: Wat zullen we kopen?

Meg: *(bedachtzaam)* Ik koop een paar mooie handschoenen.

Jo: *(snel)* Ik koop pantoffels.

Beth: Zakdoeken, mooi omzoomd.

Amy: Ik koop een klein flesje eau de cologne. Daar houdt moeder van en dat is bovendien niet zo duur, zodat ik nog wat geld overhoud voor mijn potloden.

Meg: Hoe zullen we het haar geven?

Jo: We leggen alles hier op tafel, Meg, en dan leiden we moeder naarbinnen en laten haar de pakjes openmaken. Weet je niet meer, net zoals vroeger, als we jarig waren?

Amy: We kunnen moeder laten denken dat we iets voor onszelf gaan kopen en haar dan verrassen.

Jo: Wat een goed idee, Amy! We zullen na het eten naar het dorp moeten om te winkelen, maar ik denk niet dat moeder dat erg zal vinden. Zij - *(vanachter R. wordt een deur dichtgeslagen)*

Meg: *(staat op)* Ssssh! Daar is moeder al!

Jo: *(waarschuwend)* Iedereen stil! We mogen niets verklappen! *(moeder komt binnen door de doorgang. Moeder is een rustige, knappe vrouw van een jaar of veertig. Ze is netjes gekleed in bij de tijd passende kleren. Ze draagt een kaper en sjaal. Als ze binnenkomt rennen de vier meisjes naar haar toe, om haar te begroeten. Ze geeft ieder een kus)*

Moeder: Hallo, mijn meisjes! Hebben jullie een fijne dag gehad?

Meg: Ja, moeder!

Jo: Fantastisch!

Amy: Ik had vandaag het hoogste cijfer op school.

Beth: Alles is goed, moeder. Hannah maakt het eten klaar.

Meg: Geef mij je kaper! *(maakt de kaper van moeder los en hangt hem aan de kapstok in de hal, komt weer binnen)*

Amy: Ik zal uw sjaal wegleggen, moeder! *(loopt met de sjaal naar de kapstok en komt weer binnen)*

Jo: *(leidt moeder naar de leunstoel)* Hier zijn uw pantoffels, moeder. Ze zijn al lekker warm! *(pakt pantoffels bij de haard)*

Beth: Laat mij uw natte schoenen losmaken, moeder!

Moeder: *(gaat in leunstoel zitten, Beth doet haar schoenen uit en de pantoffels aan, Jo zet de natte schoenen bij de haard)* Nou, nou, wat zijn jullie toch lief. Is er nog iemand langs geweest, Beth?

Beth: Nee, moeder!

Moeder: Wat zie jij er moe uit, Jo. Komen jullie allemaal eens hier! *(meisjes verzamelen zich rondom moeder)* Ga zitten! Ik heb een verrassing voor jullie.

Amy: *(opgewonden)* Ik weet het, ik weet het! Een brief!

Meg: *(zit op rechterleuning van de stoel van moeder)* Een brief van vader?

Jo: *(schreeuwt)* Hoera! Drie hoeraatjes voor vader!

Beth: *(zit op de grond bij knieën van moeder)* Wat staat erin, moeder?

Moeder: *(haalt een brief uit de zak van haar jurk)* Ja, een fijne lange brief van jullie vader.

Amy: *(zit op linkerleuning van de stoel van moeder)* Ik popel om hem te horen.

Jo: *(loopt naar achterkant van stoel moeder en leunt naar voren)* Lees hem voor, moeder!

Moeder: Nou, nou! Een beetje geduld! Het is een fijne lange brief. Vader zegt dat alles goed met hem gaat en dat hij het koude seizoen beter zal overleven dan wij gedacht hadden. Hij stuurt ons allemaal hele lieve wensen voor Kerstmis, en een speciale boodschap voor jullie, meisjes.

Jo: Een boodschap voor ons? Oh, lees die eerst voor!

Moeder: Dat is goed, Jo! Ik zal eerst de boodschap van vader voor jullie voorlezen en dan, na het eten, de hele brief.

Jo: Sssh! Stilte, iedereen!

Moeder: *(vindt passage in de brief - leest)* "Zeg mijn meisjes dat ik van ze houd en geef ze een kus van me. Vertel ze dat ik overdag aan ze denk, 's nachts voor ze bid en dat ik altijd troost vind in hun liefde. Een jaar is een lange tijd om te wachten voordat ik ze weer zie, maar herinner ze eraan dat we tijdens het wachten kunnen werken, zodat deze moeilijke dagen niet verloren gaan. Ik weet dat ze zich alles zullen herinneren wat ik ze verteld heb, dat ze lief voor jou zullen zijn, dat ze trouw hun plicht zullen vervullen, dapper hun slechte eigenschappen zullen bestrijden en henzelf zullen overwinnen, zodat ik, als ik terugkom, trotser op hen zal zijn en ze liever zal vinden dan ooit." *(na een korte stilte waarin de meisjes een beetje snikken)* Dat was het!

Amy: *(met een snik)* Ik ben een egoïstisch kind! Maar ik zal echt proberen me te beteren, zodat hij steeds minder teleurgesteld in mij zal zijn.

Moeder: *(teder)* Zo ken ik je weer.

Meg: Ik denk te veel aan mijn uiterlijk en vind mijn werk verschrikkelijk, maar ik zal proberen niet meer te klagen.

Moeder: *(zacht)* Meg!

Jo: Ik zal proberen te zijn wat vader me graag noemt: "een kleine dame" en ik zal niet meer ruw en wild zijn.

Moeder: Beth, zou je niet iets willen spelen, voor vader?

Beth: *(staat op en loopt naar het orgel)* Natuurlijk wil ik dat, moeder! *(gaat zitten)* Wat zal ik spelen?

Jo: Ik weet het! Ik vind dat we allemaal "Voor God en Vaderland" (*een lied in die sfeer*) moeten zingen. Vader vecht voor ons land en - en ik denk dat dat hem veel plezier zou doen.

Moeder: (*staat op*) Dat is een goed idee, Jo. (*Moeder, Jo, Meg, en Amy lopen naar het orgel en gaan om Beth heen staan*)

Jo: Klaar, Beth! (*Beth speelt "My Country, 'Tis of Thee" zachtjes op het orgel en ze zingen allemaal mee. Aan het eind van het eerste couplet doven de lichten langzaam tot het helemaal donker is. De muziek en het zingen stoppen. De wijzers van grootvadersklok worden op acht uur gezet. Er worden drie pakjes, verpakt in vrolijk papier met linten, opzichtig op tafel gezet. Iedereen verlaat het toneel behalve Jo en Beth. De lichten gaan weer langzaam aan. Het is kerstochtend. De olielamp is uit en fel zonlicht stroomt door het raam naarbinnen. Het vuur brandt in de haard. Kerkklokken klinken zachtjes in de verte. Beth en Jo staan bij de tafel en zetten de drie pakjes zo neer dat ze op hun best uitkomen. Meg komt binnen door deur L.*)

Meg: (*vrolijk*) Vrolijk kerstfeest, iedereen!

Jo: Vrolijk kerstfeest, Meg!

Beth: Vrolijk kerstfeest, Meg!

Jo: Waar is moeder, Meg?

Meg: Ik weet het niet, Jo. Hannah zei dat er vanochtend vroeg iemand aan de deur was voor moeder - een lid van een ziek gezin.

Beth: Als er iemand ziek is of problemen heeft, laten ze altijd moeder komen.

Meg: (*pookt het vuur*) Ze zal zo wel terugkomen, denk ik. Hannah heeft een heerlijk ontbijt klaargemaakt worstjes, roerei, alles wat we lekker vinden.

Jo: Wat aardig van Hannah! Ik sterf van de honger!

Beth: Ik wou dat moeder terugkwam! Haar cadeautjes liggen klaar.

Meg: (*loopt naar L.M*) Wat zien ze er mooi uit!

Beth: (*wijst naar de drie pakjes*) Pantoffels, handschoenen, zakdoeken!

Meg: Waar is het flesje eau de cologne van Amy?

Jo: Ik weet het niet. Amy heeft het ongeveer een half uur geleden meegenomen, daarna heb ik haar niet meer gezien.

Beth: Misschien kan ik beter gaan - (*achter wordt een deur dichtgeslagen*)

Jo: (*opgewonden*) Daar komt moeder! Is iedereen klaar?

(*Amy komt binnen door de doorgang. Ze draagt een cape en hoed en houdt een pakje achter haar rug*)

Beth: Het is moeder niet - het is Amy.

Amy: Hallo!

Meg: Amy March, waar kom jij vandaan? Moeder had al terug kunnen zijn en -

Jo: Wat verberg je daar achter je rug?

Amy: Lach me niet uit, Jo! Ik wou niet dat iemand het wist voordat de tijd daar was.

Jo: Wat wist?

Amy: Ik - ik heb het kleine flesje eau de cologne dat ik gisteren voor moeder gekocht had geruild voor een grote. *(laat pakje zien)* Kijk!

Jo: *(pakt het pakje van Amy)* Jee, wat een grote!

Amy: Ik heb al mijn geld eraan uitgegeven. Ik zal niet meer egoïstisch zijn.

Jo: *(kust Amy impulsief)* Je bent fantastisch! Vinden jullie ook niet?

Meg: Zeg dat wel! Zet de eau de cologne maar bij de andere pakjes, Jo! Amy, hang snel je hoed en je jas op.

Amy: *(loopt naar kapstok in hal en hangt jas en hoed op)* Weten jullie wie ik in zag in het dorp? *(komt terug in de kamer en gaat op de rechterleuning van leunstoel zitten)*

Meg: Nee! Wie zag je, Amy?

Amy: Mr. Lawrence! Jullie weten wel, die oude heer die in het grote huis hiernaast woont. Hij was in de winkel toen ik de eau de cologne kwam ruilen. Ik hoorde hem tegen mr. Bigbee zeggen dat zijn kleinzoon verkouden is en binnen moet blijven.

Jo: Wat jammer! En dat nog wel op Eerste Kerstdag!

Amy: Een van de meisjes op school zegt dat de oude meneer Lawrence erg trots is en niet graag met de burens omgaat. Hij sluit zijn kleinzoon meestal op in huis, als hij niet aan het paardrijden of met zijn gouverneur aan het wandelen is. Hij laat hem ontzettend hard studeren.

Jo: Ik zou hem wel eens wat beter willen leren kennen. Als ik hem tegenkom ziet hij er altijd uit alsof hij iets wil zeggen, maar hij is zo verlegen. *(plotseling)* Weten jullie wat ik morgen ga doen?

Amy: Wat?

Jo: Ik ga morgen naar hem toe.

Beth: *(zit in stoel linkerkant tafel)* Oh Jo, dat durf je niet!

Jo: Ik zou niet weten waarom niet! Wacht maar eens af.

Meg: Het is niet netjes voor een jongedame om een jongeman te bezoeken.

Jo: Och lariekoek, Meg! Jij bent ook zo preuts! Ik wil wedden dat hij blij zal zijn mij te zien.

Meg: Ik zou het maar eerst aan moeder vragen. Misschien zal ze wel - *(achter slaat een deur dicht.)*

Jo: Ssssh! Daar is moeder! Is iedereen klaar? *(gaan staan met gezicht richting doorgang)* Allemaal tegelijk als ze binnen komt! *(Moeder komt binnen door doorgang. Ze draag haar kaper en sjaal)*

Jo, Meg, Beth en Amy: *(tegelijk)* Vrolijk kerstfeest, moeder! En dat er nog velen moge volgen!

Moeder: Vrolijk kerstfeest, mijn kleine meisjes!

Jo: *(wijst opgewonden naar de tafel)* Kijk! Op tafel, moeder!

Moeder: *(loopt naar bovenkant tafel)* Wel, alle mensen! Is dat voor mij? *(de meisjes gaan om moeder heen staan terwijl ze de cadeautjes opent)*

Meg: Ja, moeder!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto